

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра філософії права та юридичної логіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

2023

**ПРОГРАМА
педагогічної практики
здобувачів вищої освіти ступеня магістра
Національної академії внутрішніх справ**

КИЇВ – 2023

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Паталія ПОЛУДЬОННА, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри філософії права та юридичної логіки;

Віталій КРАВЕЦЬ, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри філософії права та юридичної логіки;

Інна ШРУБ, кандидат юридичних наук, доцент, заступник директора навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Маргарита СОВА, професор кафедри психології, педагогіки та соціології Університету державної фіскальної служби, доктор педагогічних наук, професор;

Іван ОХРИМЕНКО, професор кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ від 07 грудня 2023 року, протокол № 8

Завідувач кафедри

Віталій КРАВЕЦЬ

Обговорено та схвалено науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ
22 грудня 2023 року, протокол № 15

Обговорено та схвалено Вченою радою Національної академії внутрішніх справ
29 грудня 2023 року, протокол № 26

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма педагогічної практики здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня Національної академії внутрішніх справ (далі – НАВС) регламентує організацію проходження та порядок захисту педагогічної практики на здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальностями «Право», «Правоохоронна діяльність», «Публічне управління та адміністрування», «Психологія».

Педагогічна практика є складовою частиною освітнього процесу, обов'язковим компонентом підготовки фахівців на здобуття ступеня вищої освіти магістра, що забезпечується поєднанням теоретичної підготовки з практичною спрямованістю.

Об'єктом педагогічної практики є очна або дистанційна взаємодія суб'єктів освітнього процесу, а предметом – закономірності, прийоми, способи, методи та засоби взаємодії суб'єктів освітнього процесу, зумовлені його цілями, завданнями та змістом.

У системі професійної підготовки здобувачів вищої освіти НАВС педагогічна практика виконує наступні функції.

- навчальну;
- розвивальну;
- адаптаційну;
- виховну;
- діагностичну.

Основними умовами ефективності педагогічної практики є теоретична обґрунтованість, компетентнісний підхід до змісту та організації.

Педагогічна практика організовується та проводиться на кафедрах НАВС з метою:

закріплення теоретичних знань, отриманих під час вивчення дисциплін психолого-педагогічного спрямування;

поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань Практики;

проведення під безпосереднім керівництвом керівника практики семінарського та/або практичного (тренінгового) занять (у тому числі із використанням дистанційних технологій);

виявлення та формування педагогічних здібностей на основі первинного досвіду педагогічної практики та формування навичок самоосвіти і самовдосконалення.

Педагогічна практика організовується та проводиться відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01 липня 2014 року (зі змінами і доповненнями), нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України (зокрема наказів щодо затвердження стандартів вищої освіти за спеціальностями) та Міністерства внутрішніх справ України, Національної академії внутрішніх справ та іншого чинного законодавства, що регламентує організацію освітнього процесу та порядок підготовки фахівців у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання.

Під час воєнного стану реалізація Програми здійснюється із використанням як очної, так й дистанційної форм навчання. Зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з науково-педагогічними працівниками забезпечується шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій, а саме:

- електронної пошти;
- відеоконференцій;
- соціальних мереж та месенджерів (форуми, чати, повідомлення тощо).

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Організація та проведення педагогічної практики здійснюється відповідно до наказу ректора, яким за кожним здобувачем другого (магістерського) рівня вищої освіти закріплюється керівник практики з числа найбільш досвідчених науково-педагогічних працівників.

Обсяг кредитів ЄКТС передбачених для проходження педагогічної практики визначається освітньо-професійними програмами та навчальними планами для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за відповідними спеціальностями.

Здобувачі вищої освіти денної форми навчання проходять педагогічну практику на першому році навчання у терміни, що визначені графіком освітнього процесу, тривалістю 28 календарних днів.

Здобувачі вищої освіти заочної та дистанційної форм навчання проходять педагогічну практику на другому році навчання в міжсесійний період, без відриву від основної роботи у терміни, що визначені графіком освітнього процесу, тривалістю 14 календарних днів.

Не дозволяється проходження педагогічної практики за рахунок аудиторних занять практикантів, що передбачені розкладом занять, а також забороняється їх залучати до завдань, не передбачених цією Програмою.

Загальний контроль щодо організації педагогічної практики покладається на навчальні підрозділи академії.

Базою проходження педагогічної практики є кафедри академії.

Відповідальність за організацію педагогічної практики та контроль за її проходженням на кафедрі покладається на завідувача кафедри, який відповідно до функціональних обов'язків:

- забезпечує належні умови проходження педагогічної практики здобувачами вищої освіти, закріпленими за кафедрою;
- затверджує індивідуальний план проходження педагогічної практики, план-конспект навчального заняття, звіт та відгук-характеристику на практиканта;
- здійснює постійний контроль за проходженням педагогічної практики здобувачами вищої освіти, вносить пропозиції щодо її вдосконалення;
- повідомляє керівництво відповідних навчальних підрозділів про систематичне невиконання практикантами індивідуального плану практики,

недбале ставлення до виконання покладених на них обов'язків або грубе порушення службової дисципліни;

- підводить підсумки проходження педагогічної практики здобувачами вищої освіти та забезпечує їх обговорення на засіданні кафедри.

Керівник практики несе персональну відповідальність за якість її проходження закріпленими за ним здобувачами вищої освіти та зобов'язаний:

- забезпечити проведення настановчих інструктажів з питань організації, планування та проходження педагогічної практики, дотримання заходів особистої безпеки та правил внутрішнього розпорядку;

- у випадку порушення здобувачами вищої освіти дисципліни, нехтування своїми обов'язками, а також виникнення конфліктних ситуацій повідомляти про це письмово (рапортом або заявою) завідувача кафедри;

- ознайомити з організаційно-методичними засадами діяльності кафедри, функціональними обов'язками науково-педагогічних працівників;

- погодити індивідуальний план проходження педагогічної практики, план-конспект навчального заняття, довідку за результатами аналізу відвіданого навчального заняття колеги-практиканта та звіт за результатами проходження педагогічної практики;

- забезпечити чітку організацію та облік результатів педагогічної практики, а також створити необхідні умови для виконання у повному обсязі Програми та індивідуального плану практиканта;

- проводити виховну роботу із практикантами з акцентом на розвиток їх ділових і морально-вольових якостей, дотримання правил етичної поведінки, службової дисципліни та законності;

- безпосередньо бути присутнім на навчальному занятті (заняттях), яке проводить закріплений за ним практикант;

- надавати допомогу організаційного та методичного характеру щодо підготовки здобувачами вищої освіти звітної документації за результатами проходження педагогічної практики;

- надати відгук-характеристику на практиканта з рекомендованою оцінкою за результатами проходження педагогічної практики;

- доповідати про стан проходження педагогічної практики закріпленими за ним здобувачами вищої освіти, а також брати участь в обговоренні її результатів на засіданні кафедри.

У межах завдань педагогічної практики здобувач вищої освіти має право:

- ознайомитися із документообігом кафедри та навчально-методичними матеріалами з дисциплін, які закріплені за кафедрою;

- звертатися за консультаціями з надання методичної допомоги до керівника практики;

- відвідувати заняття (у тому числі он-лайн заняття) досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри з метою ознайомлення з методикою викладання;

- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації і порядку проведення Практики.

Під час проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- укласти індивідуальний план проходження педагогічної практики;
- виконати передбачені індивідуальним планом завдання у повному обсязі та у визначені терміни;

- ознайомитись із нормативно-правовими актами з питань законодавчого та нормативно-правового регулювання вищої освіти в Україні, нормативно-правовими документами, які регулюють діяльність закладів вищої освіти та педагогічну діяльність науково-педагогічних працівників;

- ознайомитися з навчально-методичним забезпеченням дисципліни (програмою, робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом тощо); науково-методичним забезпеченням навчальної дисципліни; методикою підготовки та проведення навчального заняття; формами, методами, прийомами, засобами та технологіями педагогічної діяльності; з психологічними, віковими та індивідуальними особливостями здобувачів вищої освіти;

- відвідати заняття керівника педагогічної практики;

- укласти розширений план-конспект проведення навчального заняття (семинарське та/або практичне) та особисто провести його у визначеній навчальній групі згідно розкладу занять (*здобувачі вищої освіти денної форми навчання повинні провести 3 навчальні заняття; здобувачі вищої освіти заочної форми навчання – 1 навчальне заняття*);

- відвідати навчальне заняття колеги-практиканта та оцінити за результатами його аналізу;

- дотримуватися службової дисципліни, норм моралі та професійної етики;

- звітувати керівникові педагогічної практики про виконану роботу;

- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, службової (трудої) дисципліни, техніки безпеки, норм моралі та професійної етики;

- організовувати та аналізувати власну діяльність під час проходження педагогічної практики, укладати звітну документацію;

- приймати участь в обговоренні результатів проходження педагогічної практики на засіданні кафедри;

- повідомляти керівництво відповідного навчального підрозділу про конфліктні ситуації;

- розробляти та добирати необхідне навчально-методичне і дидактичне забезпечення заняття;

- оцінювати навчальні досягнення здобувачів вищої освіти відповідно до встановлених критеріїв;

- брати участь у виховній роботі зі здобувачами вищої освіти, профорієнтаційних та культурно-просвітницьких заходах (за наявності такої можливості);

- відобразити у звітній документації результати проходження педагогічної практики.

За результатами проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти повинен знати:

- нормативно-правові акти, які регламентують освітню діяльність закладів вищої освіти (у тому числі із специфічними умовами навчання), планування й організацію освітнього процесу в НАВС;

- функціональні обов'язки науково-педагогічних працівників;

- особливості оформлення індивідуального плану роботи науково-педагогічного працівника;

- організацію впровадження та практику використання в освітньому процесі комп'ютерної техніки, інформаційних та мультимедійних систем;

- форми, засоби організації та контролю самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- вимоги до укладання програми, робочої програми навчальної дисципліни, силабусу, план-конспекту семінарського та/або практичного заняття;

- методику підготовки практичних завдань та тестів для поточного і підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти;

- методику підготовки, проведення й аналізу якості семінарського та/або практичного заняття.

За результатами проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти повинен вміти:

- методично грамотно укласти план-конспект семінарського та/або практичного заняття, враховуючи логічність і послідовність, повноту і репрезентативність представлення навчальної інформації, використання нормативних та наукових джерел, якість дидактичних матеріалів;

- готувати необхідні наочні та дидактичні матеріали (презентації, відео-та/чи аудіоряди, преамбули задач, квестів тощо);

- визначати найбільш оптимальну організаційну структуру заняття залежно від мети, змісту та конкретних умов його проведення;

- працювати з нормативними документами, науковою та методичною літературою з теми проведеного заняття;

- формувати тестові матеріали для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу;

- встановлювати контакт з аудиторією та підтримувати його протягом заняття;

- використовувати сучасні інформаційні та/або дистанційні технології навчання в освітньому процесі;

- аналізувати, узагальнювати та обґрунтовувати результати педагогічної діяльності.

Під час проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти повинен оволодіти основами конструктивно-планувальних, комунікативно-навчальних, організаційних та дослідницьких умінь і реалізувати їх в умовах саморозвитку у такому обсязі:

конструктивно-планувальні вміння:

- укласти розширений план-конспект семінарського та/або практичного заняття; визначити мету та завдання кожного заняття, його структуру;
- обирати ефективні методи і прийоми досягнення сформульованих цілей навчального заняття;
- оптимально використовувати доступні засоби навчання, у тому числі технології дистанційного навчання;
- встановлювати міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки теми;
- визначити логічну послідовність виконання завдань на навчальному занятті;
- використовувати та проектувати навчальні ситуації;
- добирати та конструювати дидактичний матеріал, педагогічно доцільно визначити систему завдань і вправ;

комунікативно-навчальні вміння:

- встановлювати і підтримувати контакт з аудиторією;
- визначити об'єкти контролю з навчальної дисципліни і добирати відповідні їм методи (у тому числі педагогічні тести);
- розуміти та застосовувати різні засоби комунікації (у тому числі дистанційні);

організаційні вміння:

- організовувати виконання індивідуального плану практики;
- забезпечувати потрібний ритм навчальної діяльності на заняттях;
- навчати здобувачів вищої освіти раціональним прийомам самостійної роботи;
- раціонально поєднувати колективні (фронтальні, групові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням теми і завдань заняття;
- здійснювати різні прийоми активізації аудиторії;
- методично доцільно використовувати традиційні наочні посібники, аудіативні, аудіовізуальні та візуальні технічні засоби навчання;

розвивально-виховні вміння:

- реалізовувати навчальний, розвивальний та виховний потенціал змісту заняття;
- формувати і розвивати інтелектуальну та емоційну сфери особистості здобувача вищої освіти, його пізнавальні інтереси;

дослідницькі вміння:

- виявляти рівень сформованості професійних навичок та вмінь, використовуючи можливості змісту навчальної дисципліни.

III. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Проходження педагогічної практики включає чотири етапи:

- підготовчий,
- початковий,
- основний,
- заключний.

Підготовка до проходження педагогічної практики розпочинається на лекційних, семінарських і практичних заняттях з дисциплін психолого-педагогічного спрямування.

На підготовчому етапі для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться настановча лекція, на якій доводиться інформація про мету, завдання, функції, тривалість, основні нормативно-правові та організаційно-методичні засади проходження педагогічної практики, а також вимоги, яким має відповідати звітна документація та критерії її оцінювання. Видається наказ про організацію та проведення педагогічної практики із закріпленням керівників практики та визначенням термінів її проходження.

На початковому етапі здобувач вищої освіти виконує наступні завдання:

- ознайомлюється з програмою педагогічної практики, де з'ясовує її мету, завдання, функції;
- укладає індивідуальний план проходження педагогічної практики;
- ознайомлюється з нормативно-правовими документами, що регламентують освітню діяльність в Україні;
- ознайомлюється з документами, які розробляються, затверджуються номенклатурою справ й ведуться на кафедрі.

На основному етапі проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти виконує наступні завдання:

- ознайомлюється з навчально-методичним забезпеченням дисципліни (програмою, робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом тощо) з якої практикант буде проводити навчальні заняття;
- відвідує заняття керівника педагогічної практики;
- укладає план-конспект на кожне навчальне заняття та забезпечує їх проведення згідно розкладу;
- відвідує заняття колеги-практиканта та надає оцінку за результатами його аналізу.

Під час проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти повинен також ознайомитися із основними видами діяльності науково-педагогічного працівника, зокрема:

- навчальна:
  - забезпечення зв'язку та використання теоретичних знань з фахових дисциплін у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних і виховних завдань;
  - формування психолого-педагогічної готовності до проведення занять із використанням сучасних методів, прийомів та технологій;
- наукова:
  - поглиблення знань з фахових навчальних дисциплін;
  - формування навичок перетворення наукової інформації у доступний навчальний матеріал;
- виховна:
  - виховування інтересу до педагогічної діяльності, використання методів та прийомів педагогічної взаємодії із суб'єктами професійної діяльності;
  - формування потреби у педагогічній самоосвіті та самовдосконаленні;

➤ методична:

- формування вмій та навичок педагогічного впливу на особистість, використання професійної риторики, методів і прийомів оцінювання навчальної діяльності, педагогічно доцільно визначати організаційну структуру заняття залежно від дидактичної мети, змісту та конкретних умов;

- підбір форм, методів, засобів навчання, що відповідають дидактичним принципам, із врахуванням вікових та психологічних особливостей здобувачів вищої освіти у конкретних умовах навчання;

- підбір дидактичних матеріалів з навчальної дисципліни та інше.

На заключному етапі проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти здійснює підготовку звітної документації та отримує відгук-характеристику керівника.

IV. ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

До захисту педагогічної практики здобувачі вищої освіти подають наступні документи:

- індивідуальний план проходження педагогічної практики (додаток 1);

- план-конспект проведення семінарського та/або практичного заняття (додаток 2);

- довідка за результатами аналізу відвіданого навчального заняття колеги-практиканта (додаток 3);

- звіт (додаток 4);

- відгук-характеристика керівника практики (додаток 5);

- витяг з протоколу засідання кафедри про результати проходження педагогічної практики.

Проходження педагогічної практики здійснюється за *індивідуальним планом*, який складається особисто здобувачем вищої освіти на основі цієї Програми, погоджується керівником практики та затверджується завідувачем кафедри.

В індивідуальному плані мають бути відображені: відомості про здобувача вищої освіти (ПІБ, курс, навчальна група, спеціальність); термін проходження практики; заплановані заходи; конкретні терміни проведення запланованих заходів, а також відмітки про їх виконання, які робляться здобувачем вищої освіти власноруч.

Виконання передбачених індивідуальним планом заходів має забезпечувати реалізацію основної мети та всіх завдань педагогічної практики, визначених цією Програмою, а також набуття здобувачами вищої освіти необхідного рівня практичних знань, умінь і навичок.

За результатами аналізу відвіданого заняття колеги-практиканта здобувач вищої освіти готує *довідку* у якій надається розгорнутий психолого-педагогічний аналіз відвіданого ним заняття. *Довідка готується у двох примірниках*: один примірник долучається до матеріалів педагогічної практики здобувача вищої освіти, який відвідав заняття (з метою оцінки його

здатності до конструктивного аналізу педагогічної діяльності інших осіб), а другий примірник долучається до матеріалів педагогічної практики здобувача вищої освіти, заняття якого відвідувалось (з метою оцінки набутих ним умінь і навичок педагогічної діяльності).

Довідка підписується здобувачем вищої освіти, який проводив заняття, а також здобувачем вищої освіти, заняття якого було відвідано.

За результатами проходження педагогічної практики здобувач вищої освіти готує **звіт**, в якому відображається обсяг виконання індивідуального плану та завдань проходження практики.

Звіт повинен містити: відомості про здобувача вищої освіти (ПІБ, курс, навчальна група, спеціальність); термін проходження практики; підсумки виконання цієї Програми та індивідуального плану педагогічної практики із зазначенням, що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, які практичні знання, уміння та навички набуто та вдосконалено; висновки і пропозиції за результатами проходження педагогічної практики, труднощі, які виникали під час її проходження; інші відомості, які вважає за необхідне зазначити здобувач вищої освіти, в тому числі його пропозиції з удосконалення освітнього процесу та діяльності відповідної кафедри.

Звіт складається здобувачем вищої освіти особисто, підписується ним, погоджується керівником практики і затверджується завідувачем кафедри. До звіту долучаються матеріали, які підтверджують викладені у ньому відомості (**план-конспект проведення семінарського та/або практичного заняття**, зразки тестових завдань, практичних завдань, мультимедійні презентації, інші методичні та дидактичні розробки тощо). *Здобувачі денної форми навчання надають три план-конспекти, а здобувачі заочної форми навчання – один.*

Результати проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти відображаються у **відгуку-характеристиці**, який складається і підписується керівником практики та затверджується завідувачем кафедри.

У відгуку-характеристиці мають знайти відображення: обсяг та якість виконання здобувачем вищої освіти індивідуального плану педагогічної практики; знання здобувачем вищої освіти нормативно-правових актів, в тому числі тих, що безпосередньо регулюють організацію освітнього процесу в НАВС; загальний рівень підготовки здобувача вищої освіти до виконання функцій науково-педагогічного працівника, а також до виконання функціональних обов'язків викладача відповідної кафедри, на якій він проходив педагогічну практику; здатність до аналітичного мислення, вміння реалізувати набуті теоретичні знання з педагогіки та психології вищої школи у власній педагогічній діяльності; наявність навичок укладання планів проведення навчальних занять, тестових і практичних завдань, підготовки мультимедійних презентацій тощо; особисті морально-вольові якості, дисциплінованість, старанність, відношення до педагогічної діяльності в цілому; підсумкова оцінка за результатами проходження педагогічної практики.

Результати проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти обговорюються на засіданні кафедри. **Витяг з протоколу засідання кафедри** долучається до звітної документації з педагогічної практики.

V. ЗАХИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

До захисту педагогічної практики допускаються здобувачі вищої освіти, які у повному обсязі виконали індивідуальний план проходження педагогічної практики і надали відповідний пакет документів, передбачених цією Програмою.

Захист результатів педагогічної практики здобувачів вищої освіти здійснюється згідно із затвердженим графіком освітнього процесу та розкладом занять.

Оцінка результатів педагогічної практики та її захист проводиться комісією на підставі наданих документів, результату бесіди з практикантом, а також висновків, які відображені у відгуку-характеристиці керівника педагогічної практики.

Захист педагогічної практики оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за заочною формою навчання та працюють на науково-педагогічних або педагогічних посадах (у тому числі за сумісництвом), мають відповідний досвід педагогічної роботи (не менше одного року), звільняються від проходження педагогічної практики після надання підтверджуючого документу (довідка з місця роботи з інформацією про обсяг навантаження за останній рік та характеристика). Рішення про звільнення від проходження педагогічної практики здобувачів вищої освіти ухвалюється комісією, яка приймає захист практики, на підставі заяви (рапорта) на ім'я першого проректора академії (додаток 6).

Здобувачі вищої освіти, які раніше працювали на науково-педагогічних або педагогічних посадах можуть не проходити педагогічну практику, якщо з моменту їхнього звільнення пройшло більше одного семестру (не більше *6 місяців*) до дати її захисту.

Здобувачам вищої освіти, які з поважних причин не можуть бути особисто присутніми на захисті результатів педагогічної практики, може бути надано дозвіл на її дистанційний захист (у синхронному режимі) (додаток 7).

Здобувачу вищої освіти, який з об'єктивних причин не з'явився на захист або не виконав програму педагогічної практики, отримав негативний висновок щодо її проходження або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право повторного її проходження та захисту у встановленому порядку. Здобувачі вищої освіти, які не ліквідували академічну заборгованість з педагогічної практики у встановлені терміни, відраховуються як такі, що не виконали вимог навчального плану.

Матеріали педагогічної практики після її захисту зберігаються (не

менше одного року) на тих кафедрах, на базі яких здобувачі проходили практику.

Загальні підсумки педагогічної практики здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти, а також заходи щодо її подальшого вдосконалення обговорюються на оперативних нарадах навчальних підрозділів, на засіданнях профільних кафедр, Вченої ради академії та на загальних зборах здобувачів вищої освіти.

VI. ТИМЧАСОВИЙ ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ПІД ЧАС ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ ТА В ПЕРІОД ОБМЕЖУВАЛЬНИХ ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ

Під час дії правового режиму воєнного стану, а також в період дії обмежувальних протиепідемічних заходів за рішенням Вченої ради академії проходження педагогічної практики здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання. Зворотній зв'язок із керівниками педагогічної практики та відповідальними особами від навчально-наукових інститутів у такому разі здійснюється з використанням доступних інформаційно-комунікаційних технологій (форуми, чати, блоги, електронна пошта, відеоконференції тощо).

У період дії правового режиму воєнного стану, здобувачам вищої освіти, які навчаються за заочною та дистанційною формами здобуття освіти, і в період проходження педагогічної практики приймають безпосередню участь у бойових діях, перебувають у зоні бойових дій, залучені до оборони кордонів та виконання інших завдань щодо протидії військовій агресії, проходять довготривале лікування або реабілітацію після поранення, а також проживають на тимчасово окупованій території України або біля лінії розмежування, де ведуться активні бойові дії тощо, і у зв'язку з цим не можуть проходити педагогічну практику в терміни та в порядку, визначені цією Програмою, навчальним планом та графіком освітнього процесу, може бути дозволено її проходження в дистанційному форматі. Дозвіл на проходження педагогічної практики в дистанційному форматі для вказаних категорій осіб надається за їх заявою, погодженою першим проректором академії (додаток 7). До заяви додаються документи, які підтверджують неможливість проходження практичної підготовки в загальному порядку (витяг з наказу про відрядження, клопотання безпосереднього керівника, довідка з місця роботи (служби), медичний висновок, довідка з місця проживання тощо).

За результатами проходження педагогічної практики в дистанційному форматі або з використанням технологій дистанційного навчання здобувачі готують документи, які визначені в розділі IV цієї Програми. У разі неможливості подання оригіналів таких документів в друкованому

(письмовому) вигляді, дозволяється їх направлення в електронному вигляді у форматі PDF.

Захист та оцінювання результатів педагогічної практики здобувачів вищої освіти, які її проходили в дистанційному форматі, здійснюється в порядку, передбаченому цією Програмою. Здобувачам вищої освіти, які з поважних причин не можуть бути особисто присутніми на захисті результатів педагогічної практики, може бути надано дозвіл на її дистанційний захист (в синхронному режимі із обов'язковим забезпеченням аутентифікації особи).

Консультативна допомога
кафедри філософії права та
юридичної логіки

Онлайн: електронна пошта:
k014@naiau.kiev.ua
Пн–Пт з 9:00 до 16:00

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (вчене звання, науковий ступінь)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

« ____ » _____ 20__

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження педагогічної практики

_____ (ПІБ здобувача вищої освіти)

студента (слухача) ____ курсу з підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю « _____ »
(«Право», «Правоохоронна діяльність», «Психологія», «Публічне управління та адміністрування»)

навчально-наукового інституту _____
(назва інституту, в якому навчається здобувач)

Національної академії внутрішніх справ

Термін проходження педагогічної практики:

з « ____ » _____ 20__ до « ____ » _____ 20__

№ з/п	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання (власноруч)
1			
2			
3			

Здобувач вищої освіти

_____ (назва курсу)

_____ (спеціальність)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

« ____ » _____ 20__

ПОГОДЖЕНО:

Керівник педагогічної практики

_____ (посада)

_____ (назва кафедри)

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

« ____ » _____ 20__

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (вчене звання, науковий ступінь)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

«_____» _____ 20__

ПЛАН-КОНСПЕКТ
ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ
З ДИСЦИПЛІНИ _____

для здобувачів вищої освіти ступеня _____ за спеціальністю «_____»

Тема:

Навчальна мета:

Виховна мета:

Розвиваюча мета:

Навчальний час: 2 год.

Навчально-методичне забезпечення, ТЗН:

Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки:

Навчальні питання:

Ключові поняття:

Методи навчання:

Дидактичне забезпечення:

Література:

Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посібник для викладачів, аспірантів, слухачів магістратури. К., 2023. 272 с.

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

I. Організація групи (привітання, перевірка наявності здобувачів вищої освіти на занятті).

II. Вступне слово. Визначення теми семінарського заняття та основних питань, які виносяться на його розгляд.

III. Основна частина. Розгляд навчальних питань.

Питання 1. _____

Питання 2. _____

Питання 3. _____

IV. Підведення підсумків та коментоване оголошення оцінок.

V. Оголошення теми і завдання на наступне заняття.

Здобувач вищої освіти

_____ (назва курсу)

_____ (спеціальність)

«___» _____ 20__

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Керівник педагогічної практики

_____ (посада)

_____ (назва кафедри)

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

«___» _____ 20__

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

ДОВІДКА
за результатами аналізу відвіданого заняття

_____
(ПІБ здобувача вищої освіти, заняття якого було відвідано)

студента (слухача) ____ курсу з підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра
за спеціальністю « _____ »
(«Право», «Правоохоронна діяльність», «Психологія», «Публічне управління та адміністрування»)

навчально-наукового інституту _____
(назва інституту, в якому навчається здобувач)

Національної академії внутрішніх справ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВІДВІДАНЕ ЗАНЯТТЯ

Дата проведення заняття	Категорія здобувачів вищої освіти (освітній рівень, спеціальність, курс, номер навчальної групи)	Навчальна дисципліна	Вид заняття (семінарське, практичне заняття)	Тема заняття

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ

Назва критерію	Показники якості	Оцінка (кількість балів за шкалою від 1 до 5)
<i>Цілеспрямованість</i>	вдале формулювання проблеми; якість поєднання теоретичного матеріалу з його практичним використанням; відповідність навчально-виховних цілей заняття програмі навчальної дисципліни; відповідність змісту заняття його темі та рівню підготовленості навчальної групи	
<i>Планування і структурування навчального матеріалу</i>	виокремлення головних питань, пов'язаних з профільюючими дисциплінами; методично правильний розподіл часу на вступну, основну та заключну частини заняття; системність та логічна послідовність змісту викладеного матеріалу	
<i>Організація</i>	початок та підтримання дискусії; коментований аналіз відповідей здобувачів; раціональність використання часу на вивчення навчальних питань; наповненість навчального часу обговоренням проблем	
<i>Підготовленість до заняття</i>	професійна спрямованість навчального матеріалу; забезпеченість навчально-методичними і дидактичними матеріалами; наявність плану	

	проведення заняття; наявність роздаткових матеріалів; мультимедійне супроводження заняття та використання іншої наочності, її якість та дидактична доцільність	
<i>Стиль проведення</i>	індивідуальний стиль педагогічної діяльності: авторитарний, демократичний, ліберальний; заняття проходить посправу, з постановкою гострих запитань, дискусією або мляво, не викликає інтересу;	
<i>Ставлення викладача до здобувачів</i>	поважне, толерантне, достатньо вимогливе чи байдуже; здатність встановлювати та підтримувати контакт із групою; здатність пробудити інтерес здобувачів до теми заняття	
<i>Управління групою</i>	ефективне управління навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів; швидке встановлення контакту з групою; впевненість та вільне орієнтування в темі; вибір педагогічно доцільного характеру взаємодії з групою, активність здобувачів на занятті	
<i>Методика проведення заняття</i>	методично грамотний вибір ефективних методів, раціональних прийомів і засобів навчання для досягнення навчально-виховних цілей заняття; переконливість, доступність викладу матеріалу; досягнення загальної мети заняття та виконання всіх його цілей	
<i>Коментарі та висновки</i>	кваліфіковані, доказові, переконливі, чи, навпаки, некваліфіковані, неістотні, не містять у собі теоретичних зауважень; вільне оперування фактами, вдале наведення прикладів з практики	
<i>Психологічна атмосфера заняття</i>	напружена, розслаблена, дружня; здобувачі готові до співпраці, згуртовані, поважно ставляться до викладача; здобувачі агресивні, байдужі, не готові до конструктивного діалогу	
<i>Отримана оцінка/ Середній бал</i>		

Здобувач вищої освіти

_____

(назва курсу)

_____

(спеціальність)

_____

(підпис)

_____

(Ім'я та прізвище)

«__» _____ 20__

ПОГОДЖЕНО:

Керівник педагогічної практики

_____

(посада)

_____

(назва кафедри)

_____

(науковий ступінь, вчене звання)

_____

(підпис)

_____

(Ім'я та прізвище)

«__» _____ 20__

ОЗНАЙОМЛЕНИЙ:
Здобувач вищої освіти

_____

(назва курсу)

_____

(спеціальність)

_____

(підпис)

_____

(Ім'я та прізвище)

«___» _____ 20__

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (вчене звання, науковий ступінь)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

« ____ » _____ 20__

ЗВІТ

за результатами проходження педагогічної практики

_____ (ПІБ здобувача вищої освіти)

студента (слухача) ____ курсу з підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю « _____ »
(«Право», «Правоохоронна діяльність», «Психологія», «Публічне управління та адміністрування»)

навчально-наукового інституту _____
(назва інституту, в якому навчається здобувач)

Національної академії внутрішніх справ

Термін проходження педагогічної практики:

з « ____ » _____ 20__ до « ____ » _____ 20__

Зміст звіту

Ознайомився (лась) _____

Вивчив (ла) _____

Навчився (лась) _____

Взяв (ла) участь _____

СІТКА ПРОВЕДЕНИХ ЗАНЯТЬ

Дата, Пара	Навчальна дисципліна, тема	Категорія здобувачів вищої освіти	Вид заняття

Здобувач вищої освіти

_____ (назва курсу)

_____ (спеціальність)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

« ____ » _____ 20__

ПОГОДЖЕНО:
Керівник педагогічної практики

_____

(посада)

_____

(назва кафедри)

_____

(науковий ступінь, вчене звання)

_____

(підпис)

_____

(Ім'я та прізвище)

«   » _____ 20

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (вчене звання, науковий ступінь)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

« ____ » _____ 20__

ВІДГУК-ХАРАКТЕРИСТИКА КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

на _____ (ПІБ здобувача вищої освіти)

студента (слухача) ____ курсу з підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю « _____ »
(«Право», «Правоохоронна діяльність», «Психологія», «Публічне управління та адміністрування»)

навчально-наукового інституту _____ (назва інституту, в якому навчається здобувач)

Національної академії внутрішніх справ

Здобувач вищої освіти (П.І.Б.) за період проходження педагогічної практики на кафедрі (назва кафедри) _____ зарекомендував себе як

_____
_____
_____
_____
_____
_____

За результатами проходження педагогічної практики (П.І.Б. здобувача вищої освіти) виконав (не виконав) індивідуальний план педагогічної практики у повному (не повному) обсязі та заслуговує на оцінку _____ (прописом).

Керівник педагогічної практики

_____ (посада)

_____ (назва кафедри)

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та прізвище)

« ____ » _____ 20__

Першому проректорові Національної
академії внутрішніх справ
полковнику поліції
Станіславу ГУСАРЄВУ

студента (слухача) _____ курсу
з підготовки здобувачів ступеня
вищої освіти магістра за спеціальністю
«_____»
(«Право», «Правоохоронна діяльність», «Психологія»,
«Публічне управління та адміністрування»)

_____
(Ім'я та прізвище)

ЗАЯВА (РАПОРТ)

Відповідно до п. 2.3. Положення про порядок проходження практичної підготовки здобувачами вищої освіти заочної та дистанційної форми навчання Національної академії внутрішніх справ, прошу Вас допустити мене до захисту педагогічної практики.

До заяви додаю:

1. Довідку з місця роботи (витяг із трудової книжки).
2. Довідку про обсяг навчального навантаження за _____ навчальний рік.
3. Характеристику з місця роботи.

«___» _____ 20__

_____
(підпис)

Першому проректорові Національної
академії внутрішніх справ
полковнику поліції
Станіславу ГУСАРЄВУ

студента (слухача) _____ курсу
з підготовки здобувачів ступеня
вищої освіти магістра за спеціальністю

«_____»
(«Право», «Правоохоронна діяльність», «Психологія»,
«Публічне управління та адміністрування»)

ННІЗДН НАВС

_____
(Ім'я та прізвище)

ЗАЯВА

Відповідно до п. 8.1. Положення про порядок проходження практичної підготовки здобувачами вищої освіти заочної та дистанційної форми навчання Національної академії внутрішніх справ, прошу Вас надати дозвіл на проходження (та/або захист) педагогічної практики в дистанційному форматі у зв'язку з _____.

До заяви додаю:

«___» _____ 20__

_____
(підпис)